

CARLES MITJA

"Ens semblaria incomplet qualsevol estiu que no tingués com a número principal del programa l'estada a Llançà".

Bella mar, bella gent

L'any 1964, poc després del nostre retorn d'Amèrica, la meva família i jo vam anar per primera vegada a Llançà. En aquella època, la vila i el port eren molt diferents de com són ara, i jo diria que la gent també ha canviat, sobretot (o gairebé únicament) en allò que fa referència al que anomenem nivell de vida.

El cas és que arran del primer contacte, persones i paisatges ens van encantar. Podia tractar-se d'un amor a primera vista, però d'aquells que es consoliden i perduren, perquè a partir d'aleshores, cada any, hem passat una part de l'estiu a Llançà. Em refereixo a la meva esposa i els meus fills, un conjunt que, amb el pas del temps, s'ha anat ampliant: els fills s'han casat i ara tenim uns quants néts. I vet aquí que la fascinació per Llançà ha resultat hereditària; pel que fa al nostre cas s'ha transmès de pares a fills i a néts. A tots nosaltres ens semblaria incomplet qualsevol estiu que no tingués com a número principal del programa l'estada a Llançà.

Com és natural, hem acumulat experiències i records relacionats amb aquest indret tan entrañable de la Costa Brava. Parlant de la tramuntana, per exemple, puc dir que al principi a la Rosa i a mi no ens agradava gens. Ens sorprenia de veres que els llançanencs se l'estimessin, tot atribuint-li grans virtuts. Vam saber ben aviat que als empordanesos, en general, la tramuntana els plau. La Rosa i jo (ja he dit que parlo de temps enrera) ens posàvem molt nerviosos amb les esbullades de cabells i amb l'haver d'estintolar-nos perquè el bat del vent no ens fes caure. Ens sorprenia de veres trobar sempre algú, a la vila o al port, que ens ponderava amb entusiasme les excel·lències d'aquelles ratxes del nord. No ho enteníem.

Però perquè es vegi la imprudència de fer judicis temeraris i que tothora és preferible una cauta espera i dedicar-se a observar abans de reprovar, he de dir que, al final, la meva dona i jo ens hem rendit als atractius de la tramuntana. Els fills i els néts comparteixen aquest sentiment. La veritat és

"Hem acumulat experiències i records relacionats amb aquest indret de la Costa Brava".

que després d'uns quants dies de calor intensa, amb una calima que interposa vels d'opacitat i una xafogor que produeix ofec, la tramuntana té una funció providencial: bufa fort i, quan cessa, sembla que tot reneixi. Respirarem i ens fa l'efecte que la glopada d'aire ens arriba fins a la planta dels peus, obrint-nos totes les potències. El cel és net, blavíssim, la capacitat de visió s'amplia increïblement i sembla que ens posi a l'abast de la mà les serralades properes, les quals amanseixen la seva orografia per a endinsar-se al mar, però sense perdre del tot la bravesa que dona nom a la costa. En aquests dies clars, passejar-se per Grifeu, pel Port, per la Farella, pel Cau del Llop, per l'Argilera o pel Faner és una veritable delícia. He parlat de passejar, però és igualment seductora la idea de quedar-se en una de les platges o banyar-se en una mar que en aquests indrets sentim més nostra que mai.

En el transcurs del darrer quart de segle, la vila de Llançà ha conservat gelosament la seva identitat. Aquest és l'efecte que ens fa a mi i als meus, considerant-ho des d'un punt de vista urbanístic. Manté un posat de vella dama ben conservada, que fa goig i és capaç de fer-se càrrec de certes coses imposades per la modernitat, com ara els brogits nocturns a compte de turistes i de visitants. Rondina —això sí—, però la seva tolerància és de les que palesen un gran sentit de l'hospitalitat i conviden els forasters a estimar-la i a retornar-hi.

El port sí que s'ha transformat en aquests vint-i-cinc anys darrers. Sembla que hagi volgut recollir i concentrar tota la vida que es desborda de la vila, tot convertint-se en mostrarí de les modificacions que els temps que corren han introduït a les poblacions de la Costa Brava. Al pic de l'estiu, el trànsit rodat hi és intensíssim i genera problemes semblants als que tenen les grans ciutats. Les voreres són estretes, i els vianants es veuen obligats a fer salts de través per repartir-se amb els cotxes el poc espai que queda.

De fet, la vila i el port tendeixen, en progressió constant, a unir-se en una sola entitat urbana. Però en el procés de creixement, el port mostra més avidesa a l'hora d'avançar cap a la vila. No fa pas gaires anys que els habitants del port anaven a la vila a fer determinades compres. Actualment, hi ha hagut una certa inversió dels termes. Els dos grans supermercats del municipi són al confi del port, que compta, a més, amb comerços importants. Tot això és relatiu, és clar, perquè ja he dit que les dues zones de població van camí d'unir-se i sorgeixen àrees d'aproximació que anuncien la imminència —o gairebé— de l'enllaç definitiu. En realitat, els estiuers i els turistes no fan gaire distincions:

CARLES MITJA

vermells com perdigots, vistosament bronzejats o tot just escaldats pels banys de sol inicials, van amunt i avall carretejant variadíssims accessoris de mar i platja, generalment inflables. Ells són (com aquests insectes que voletegen d'un ecosistema a l'altre i els van modificant tots dos) els qui han contribuït poderosament a la transformació de Llançà.

Sovint hem estat molt crítics amb un fenomen, com el del turisme, que ens ha resultat imparabile. Però no sempre hem estat justos, perquè la veritat és que ofereix un espectacle humà de gran interès, sense comptar que ens ha tret una mica la son de les orelles. I que no deu ésser tan desagradable com això, perquè les concentracions de temporada augmenten sense cessar i contribueixen a la prosperitat autòctona. Potser sí que hi hem perdut algun llençol en cada bugada, però també és cert que n'hem tret tovalles per parlar moltes taules.

PERE CALDERS